

Отже, в якості структурних складових праксеологічного компоненту професійного розвитку майбутніх магістрів музичного мистецтва ми бачимо педагогічну, музичну музично-виконавську та рефлексивно-оцінну діяльності у їх органічному поєднанні. Повноцінне, творче використання їх різних видів, ґрунтовна обізнаність і компетентність учасників освітнього процесу (як викладачів, так і студентів) у природі, законах та механізмах їх функціонування, а також здатність учасників освітнього процесу до розробки ефективного методичного інструментарію і форм роботи повинні в кінцевому результаті сприяти успішності професійного розвитку майбутніх магістрів музичного мистецтва.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Вей Лімін. Теорія та практика формування здатності до творчої самореалізації магістрантів музичного мистецтва в процесі вокально-хорового навчання: дисертація ... доктора педагогічних наук за спеціальністю 13.00.02 – теорія та методика музичного навчання. Український державний університет імені Михайла Драгоманова. Київ, 2024. 457 с.
2. Кривоспицький Є. С. Виконавська діяльність педагога-музиканта як складова естетичного виховання учнів. *Магістерські студії*: альманах. Херсон: ХДУ, 2021. Вип. 21. С. 336-337.
3. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва. Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін. Київ : Освіта України, 2008. 274 с.
4. Філософський енциклопедичний словник / НАН України, Ін-т філософії імені Г. С. Сковороди [редкол.: В. І. Шинкарук (голова) та ін.]. Київ: Абрис, 2002. 742 с.

УДК 378.046.4:004.4

Тамара Котирло, м. Київ

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Реалії сьогодення створюють нові виклики для національної системи вищої освіти. Одним із таких викликів є її цифровізація, що представляє собою комплексний процес, що передбачає впровадження сучасних цифрових технологій у всі аспекти навчального процесу, управління закладами освіти та наукової діяльності. Це явище охоплює як технічну модернізацію інфраструктури, так і трансформацію педагогічних підходів та управлінських процесів.

Останні зміни в суспільстві, спричинені пандемією COVID-19 та військовою агресією росії проти України, показали ще більшу значимість цифрової трансформації вищої освіти. Цифрова трансформація вищої освіти спонукає заклади вищої освіти до створення цифрових середовищ, перехід від звичних засобів навчання до цифрових тощо [1].

Розвиток цифрового суспільства є невідворотний й вносить певні зміни в процес підготовки здобувачів освіти на всіх рівнях. Тому сьогодні перед

освітянами стоять нові виклики щодо вдосконалювання та розвитку цифрових компетентностей, бо це потрібно для забезпечення освітніх потреб, самореалізації та дотримання етичних норм до використання даних [4, с. 157].

Процес цифровізації трансформує систему вищої освіти і включає використання цифрових технологій в освітньому процесі з метою забезпечення якості та її доступності, посилення індивідуалізації та диференціації навчання, розвитку і поглиблення цифрової компетентності особистості. Така зміна парадигми спілкування із зовнішнім світом є якісним внутрішнім інструментом оптимізації освітнього середовища. Процес цифровізації робить систему освіти більш мобільною, гнучкою, персоналізованою і диференційованою, суттєво впливає на її зміст, методи, засоби та технології навчання, організаційні форми навчання й управління навчально-пізнавальною діяльністю, що призводить до змін у діяльності здобувачів і викладачів [2].

Аналізуючи зарубіжний досвід цифровізації вищої освіти, яка є одним із головних векторів модернізації освітньої системи в усьому світі, споглядаємо такі її аспекти та приклади як: створення онлайн-платформ та MOOC, що сприяє розширенню географії навчання, зниження вартості освіти, можливість самостійного темпу навчання; інтеграція цифрових технологій у навчальний процес шляхом використання віртуальних лабораторій, симуляцій, інтерактивних підручників та мультимедійних матеріалів, що допомагає значно покращити розуміння складних концепцій; управління даними та аналітика через використання великих даних (Big Data) та систем штучного інтелекту, що дозволяє не лише персоналізувати навчальний процес, але й ефективніше управляти академічною інформацією та процесами та сприяє своєчасному коригуванню навчального процесу; використання інтерактивних платформ та AR/VR, які використовуються для створення симуляцій складних систем, що особливо корисно при вивченні мереж, систем управління даними та інших спеціалізованих дисциплін; партнерство з провідними ІТ-компаніями, що дозволяє інтегрувати в навчальний процес реальні кейси, практичні проекти та стажування; використання кодувальних буткемпів та хакатонів, популярних форматів, таких як інтенсивні курси (bootcamps) та змагання (hackathons), що сприяють швидкому набуттю практичних навичок, розвитку креативності та командної роботи.

Аналіз досвіду ЄС та інших країн світу у сфері забезпечення сталого цифрового розвитку освіти й суспільства дає підстави стверджувати, що розвиток усіх напрямів вітчизняної ІТ-освіти тісно пов'язаний з освітніми тенденціями, характерними для багатьох країн світу. В освітній політиці економічно розвинених держав актуалізоване поняття «розумне зростання», ключовим аспектом якого є розвиток ІТ-освіти, що передбачає постійне оновлення змісту освітніх програм; функціонування тренінгових ІТ-центрів; розвиток дистанційної форми навчання; розгортання мережі віртуальних навчальних спільнот; залучення іноземних студентів до навчання на ІТ-спеціальностях; забезпечення працевлаштування в ІТ-галузі та на цифрових робочих місцях інших ринків праці [3].

Як зазначає С. Шагоян, цифрові платформи можуть збирати дані та аналізувати прогрес кожного студента. Це дозволяє викладачам швидше виявляти слабкі місця та вносити корективи в навчальний процес. В освітній програмі можна включити навчання цифрових навичок, які стануть корисними в сучасному цифровому світі. Це може включати роботу з програмами, основи програмування, критичне мислення при використанні інтернету тощо. Цифрові технології дозволяють створювати мережі для спілкування та співпраці між студентами з різних країн. Мережі допомагають розширити їхні горизонти та надати можливість вивчати різноманітні точки зору [5, с. 307].

Н. Франчук визначає такі ключові аспекти цифрових компетентностей: вміння користуватися різноманітними ІКТ (комп'ютерні програми, онлайн-платформи, електронні бази даних і т.п.); розуміння принципів функціонування інформаційних систем та мереж для збирання, опрацювання, зберігання та захисту даних; здатність швидко та ефективно знаходити дані в мережі Інтернет та використовувати різноманітні електронні ресурси для наукових досліджень; володіння навичками аналізу та візуалізації даних за допомогою спеціалізованих програм; здатність ефективно спілкуватися за допомогою електронної пошти, чатів, відеоконференцій та інших інструментів для взаємозв'язку з колегами, здобувачами освіти та іншими учасниками наукового співтовариства; розуміння основних принципів кібербезпеки та здатність захищати конфіденційні дані від несанкціонованого доступу; здатність інтегрувати цифрові засоби навчання, такі як: електронні підручники, відеолекції, віртуальні лабораторії і т.п.; готовність до постійного вдосконалення цифрових навичок, оновлення знань і використання новітніх технологій у науковій та навчальній діяльності [4, с. 157].

Зарубіжний досвід цифровізації вищої освіти свідчить про те, що інноваційні технології можуть стати потужним інструментом для підвищення доступності, якості та ефективності навчання. Інтеграція онлайн-платформ, сучасних ІТ-рішень та гнучких моделей навчання створює нові можливості як для студентів, так і для викладачів. Водночас, вирішення існуючих викликів, зокрема щодо кібербезпеки та цифрового розриву, залишається пріоритетним завданням для держав та освітніх установ.

Розвиток ІТ-освіти зарубіжжя є яскравим прикладом того, як інтеграція сучасних технологій, інноваційних методик та партнерства з індустрією сприяють створенню динамічного освітнього середовища. Цей досвід допомагає адаптувати навчальний процес до потреб сучасного ринку, забезпечуючи підготовку висококваліфікованих спеціалістів, здатних вирішувати складні завдання в умовах швидких технологічних змін.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Вакалюк Т.А., Антонюк Д.С., Новіцька І.В., Медведєва М.О. Цифрова трансформація вищої освіти: закордонний та вітчизняний досвід. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені Михайла Петровича Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*, (90). 2022. С. 24-28. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/36172/1/5.pdf>

2. Каневська І., Приступа Л., Говоруха Д. Теоретичні аспекти цифровізації вищої освіти: проблеми і перспективи розвитку. *Економіка та суспільство*. Вип. 53. 2023. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2676/2591>

3. Сейко Н., Єршов М.-О. Зарубіжний досвід розвитку ІТ-освіти. *Український Педагогічний журнал*. Вип. 4. 2021. С. 54-64. URL: <https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/article/view/255/200>

4. Франчук Н.П. Теоретичні засади розвитку цифрових компетентностей наукових і науково-педагогічних працівників. *Цифрова трансформація науково-освітніх середовищ в умовах воєнного стану: збірник матеріалів. Звітна наукова конференція Інституту цифровізації освіти НАПН України, (23 лютого 2024 р., м. Київ) / упоряд.: О.П. Пінчук, Н.В. Яськова. Київ : ЦО НАПН України, 2024. 168 с. С.157. URL: <https://surl.li/wgqpzc>*

5. Шагоян С.М. Цифровізація як основа формування якісної освітньої програми. *Цифровізація вищої освіти та цифрова грамотність: матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 29 січня – 10 березня 2024р. Львів-Торунь: Liha-Pres, 2024. 332 с. URL: <https://surl.li/henjcs>*

УДК 929 «388»

Єлизавета Коробенко, м. Київ

«...БО ТАК КОРТІЛО ЧИСТОТИ ..»

*«І така від того печія
наче власна доля – нічия
бо така вона нечемна викопана наче чернь
чи Гомерівське шиття
лінія мого життя».*

Л. Герасимчук

210 річниця від дня народження Тараса Шевченка – нагода не лише віддати шану його генію, але й пригадати тих, хто, натхненний Кобзаревим словом, невтомно працював задля утвердження української ідентичності. Однією з таких постатей є Олександр Абрамович Герасимчук (Лесь Герасимчук), культуролог, перекладач, поет, педагог та громадський діяч, який усе своє життя присвятив розвитку української культури.

Майбутній митець народився 8 жовтня 1944 р. в Києві. Його мати Лілія Павлівна Герасимчук була відомою українською балериною. Оточення, яке формувалося завдяки колегам, знайомим і друзям сім'ї (артистам балету, співакам, диригентам, літераторам), мало визначальний вплив на формування ідентичності, звичок та поглядів молоді душі. У цьому ж домі в юності Лесь мав нагоду познайомитися з академіком Олександром Білецьким та багатьма іншими видатними постатями того часу. Це був перший етап становлення його особистості.

З 1951 по 1961 рр. він навчався у відомій київській школі №92. Саме непересічний педагогічний колектив цієї школи, а також широке коло знайомих матері, сприяли його захопленню гуманітарними науками, мовами, літературою